

kunde der ikke ske disse Uretfærdigheder, at der blev taget anderledes paa den ene end paa den anden, idet man ikke kunde tænke sig, at en Eksaminator skulde møde med Uvillie over for en ung Mand, som han aldrig havde set, hvorimod man let kunde tænke sig, at en Lærer havde sine Favoriter eller Kæledæger, som han vilde begunstige, og at der var andre, som han vilde være paa Nafften af. Det vil jeg indrømme, der kan naturligvis findes saa uheldige Individuer blandt Seminarielærerne, men at give en Lov ud fra den Forudsætning, at Seminarielærerne som Regel skulde være saa tarvelige Personer, det kan man dog ikke. Jeg mener, at for en samvittighedsfuld Eksaminator har det sin store Betydning at kende Eleverne, der er nogle Eksamenshelte til i Verden, og der er andre, som ere alt andet. Der kan være nogle temmelig daarlig sunderede Personer, som i Grunden have et meget ringe Maal af Kundskaber, men som have en vis Snarraadighed og Behændighed til at klare sig til Eksamen, medens der er andre, som sidde inde med et velordnet Fond af Kundskaber, men som ere nærved at tabe Næse og Mund, naar de komme til Eksamensbordet. Derfor mener jeg, det er berettiget, at en Eksaminator, som kender disse Mennesker, tager med lidt forstellig Haand paa disse to forfælske Slags Individuer, og at han netop handler retfærdigt ved at tage med lidt forfælsk Haand paa dem. Naar man som jeg vil forudicette, at Seminarielærerne ere samvittighedsfulde Mænd, saa mener jeg slet ikke, at der ligger noget i denne Udtalelse om, at de ville begunstige den ene og være paa Nafften af den anden. Jeg saa forleden udtalt af Forstanderen for et af Seminarierne — jeg tror, det var Seminarieforstanderen i Sillinge — at han tvivlede ikke om, at hvis det blev sat til Afstemning i Seminarierne, om de ville have faste Censurer og Seminarielærerne til at eksaminere, eller de hellere ville have en Eksamenkommission, vilde de daarlige Elever stemme for Eksamenkommissionen, og alle de dygtige vilde stemme for, at Lærerne skulde eksaminere. Ja, det tror jeg saamænd ogsaa, jeg tror, at de daarlige, de, som have mangelfulde Kundskaber, ville tænke: Naar der er en Eksamenkommission, vil det dog være muligt, at vi kunne slippe igennem, da vedkommende af Eksamenkommissionen jo slet ikke kender noget til vor Fortid; saa kunne vi muligvis slippe igennem med $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ Kundskaber. Derimod ville de dygtige helst eksamineres af dem, om hvem de vide, at de kende dem som arbejdsomme, flittige og dygtige Mennesker; men at give en Lov, fordi de daarlige ville stemme for

den, synes jeg ikke, at Folketinget skulde være med til. En Grund til at følge Flertallet i denne Sag, og en efter min Mening, ikke ganske ringe Grund, er den, at Danmarks Lærerforening, som man vil kunne se af Bilagene, der følge med her i Betænkningen, har udtalt, at Mødet udtaler sin Tilslutning til det af Ministeriet i sidste Rigsdags-samling forelagte Forslag til Lov om Seminarier og Prøver for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen. Det er Danmarks Lærerforening, som udtaler dette, en Forening, som rummer saadan noget som 5000 Lærere Landet over, og en Udtalelse fra dem har dog noget at betyde. Og naar de udtale deres Tilslutning til Loven, udtale de altsaa ogsaa deres Tilslutning til dette bestemte Punkt i Loven. Jeg skal til Slutning gøre opmærksom paa en lille Bjæce, som den ærede Ordfører ogsaa citerede et Stykke af. Det er en Indberetning til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Seminarieforholdene i Finland og Sverige, udgiven af den Kommission, som var udsendt for at undersøge Seminarieforholdene der. Der gives i denne Bog en Udvikling af Seminarieforholdene i Sverige og Finland, og der udtales, at de staa langt over vore Seminarieforhold her hjemme, og der meddeles den Rendsgerning, at Afgangseksamen ikke afholdes ved Seminarierne. Der gives derimod ved Afgangen fra Ministeriet et Afgangsbevis, som udstedes af Seminarielærerne. Denne Kommissions Indberetning, som er underskrevet af S. Th. Huus, K. Kromann, H. Dritz og P. S. M. Winther, udtaler, at de anse denne Maade, som staaende langt over den, at de unge indstilles til en kortvarig Prøve og faa deres Karakter derefter. Jeg skal tillade mig at oplæse et lille Stykke deraf; jeg haaber ikke, at den højtærede Formand har noget derimod. Kommissionen udtaler Side 67: „Og det er klart, at skulle vi blot naa nogenlunde op i Højde med Finland og Sverige, saa maa Tilskuddet til enhver af de nødvendige Privatanstalter være temmelig betydeligt, da det ikke godt vil gaa an, at lægge ret store Byrder paa Elevernes Skuldre. En Hovedopgave maa derfor blive den, at udfinde en saadan Maade at bestemme dette Tilskud paa, at man derved gør det til selve Anstaltens naturlige Interesser først og fremmest at skabe saa fortræffelige Lærere som muligt, først og fremmest at varetage Landets og først i anden Linie Elevernes personlige Liv. Var denne Opgave løst, vilde der jo ikke være noget i Vejen for, at vi — i alt Fald til Dels — ogsaa herhjemme kunde indføre den langt sundere og naturligere